

LIBRIS

We know
books

Dovestea Dovestitorilor

PAVEL ȘUȘARĂ

Povestea
Povestitorilor

(poem epico-lirico-dramatico-eroic)

VOLUMUL I

Editura Vinea
București, 2026

Într-o sfîntă zi de duminică, să fi tot fost pe la vremea nămiezii, după ce mai alungase cu pușca vreo cîteva ciori de prin văgăuna Țicăului, Ion Creangă își suflecă mînele cămeșoiului, își desfăcu brăcinarul ca să nu-l țină la pîntece și se așează, cam de sus, la masa lui grea, cu scîndura negeluită. Scoase dintr-un vraf o coală de hîrtie destul de mototolită, o netezi ușor cu dosul palmei, își aduse mai la îndemîină călimara cu negru de fum, apucă o pană și o privi în zarea ferestrei să vadă cît e de ascuțită, apoi, după ce o înmuie de cîteva ori în zeama neagră din cutiuța de sticlă, se așternu la scris. Primele vorbe care îi veniră în minte se și înșiruiră, cu o literă frumos rotunjită, pe cîmpul alb-gălbui al foii de hîrtie: *„Amu cîcă era într-un sat un țăran. Și țăranul acela a ieșit odată în țarină să samene niște păpușoi. Și cum sămăna el, tocmai atunci s-a nimerit să treacă pe-acolo Hristos și Sfîntul Petrea. Hristos să nu tacă molcom și să-și caute de drum?”* Nu apucă bine harnicul povestitor să deseneze cum se cuvine cocoașa semnului de întrebare așezat după ultimul cuvînt, că numai ce auzi niște foșnete în spate. Se întoarce greoi, cam cu tot trupul, căci nu-și putea mișca prea lesne capul din pricina grumazului înțepenit, și ce-i fu dat să vadă, nu-și crezu ochilor: în umbra odăii, carne sfînțită și duh dumnezeiesc, în trup și în înfățișare, Hristos și Sfîntul Petrea.

— Mare minunăție, zise Creangă în sinea lui, ștergîndu-și umbra de nădușeală de pe frunte, cum poate închipuirea să tragă după dînsa realitatea! Taman de ăștia aveam eu amu trebuință!

— Da' ce trebăluiești acolo, om bun? îl întrebă Hristos cu glasul blajin și în clipa aceea o lumină gălbuie se răsfrîa primprejurul părului său roșcovan.

— O pulă, Doamne, îi răspunse Creangă, oarecum într-o doară, că prea fuse luat pe nepregătite.

— O pulă ai zis, o pulă să-ți dea Dumnezeu, blagoslovi cu vorbe dulci Mîntuitorul și își roti prin aer, în direcția mesei, palmele desfăcute. Și hai să purcedem, Petrea, se întoarse el către Sfîntul Apostol, după ce-și mai învîrți o dată privirile prin odaie, hai să trecem și pe la bulgari, să vedem ce-o mai fi și pe acolo, că de românii ăștia nu mai știu nici eu acum ce să zic. Pe ce pun ei mîna, binecuvîntat fie în veci numele Domnului, tot o pulă iese. Și sînt tare amărît că în coborîșul nostru către Dunăre o să intrăm în vorbă și cu creștinul acela care tocmai acum, în zi de sărbătoare, s-a pornit să samene niște păpușoi.

Sfîntul Petrea, sărmanul, înțepenise de-a binelea la auzul vorbelor grele pe care le slobozise Mîntuitorul, căci nu i se mai întîmplase pînă atunci să audă din sfînta gură asemenea bălării. Și chiar din acea clipă călătorii se și făcură nevăzuți. Uimit peste măsură de cele întîmplate, Creangă se întoarse greoi către masă cu gîndul să isprăvească ce a început. Dar nu mică îi fu mirarea cînd, sub ochii lui, coala de hîrtie proaspăt începută zvîcni o dată ca scuturată de friguri, se îmbătoșă de la mijloc și iute se făcu sul ca un rotulus mîntuit din flăcările

de la Alexandria, căpătă o culoare pal-vineție și se preschimbă într-o drăgălașă de pulă cu două coaie dolofane ca o piersică abia pîrguită și era acea pulă nu mare la statu, dar ușor cîrmită într-o parte, degrabă gătită pentru învîrtoșare, tare la hire, neleneșă, aprigă la mînie și anevoie de istovit. Privind-o cu ochi mari și beliți, nemăsurată fu mirarea povestitorului.

— Drăgăliță, doamne, se minună el, da văz că mare spurcăciune mai fu și la gura Mîntuitorului de mă dăruî cu cioata asta bucălată, zbanghie, ciacîră și așa de frumos boboșită la căpățînă. Ia s-o chem degrabă și pe Tincuța, să vază și dînsa, sărmana de ea, ce neam de bîzdîganie ne-a întrat nouă în bojdeucă, fie-i numele ei de ocară, că o așa blăstămăție de ștoaipă nu s-a mai arătat pe meleagurile aistea de pe vremea cumanilor. Ba mai bine o las în treaba ei, că tocmai a pus niște aluat pentru poale-n brîu, și apoi nici nu se cuvine să vază femeia toate măscările care, doamne apără-ne, pot să-i slăbească sficiunea și darul împotrivirii. Da' într-un fel sau altul tot trebuie să-i viu de hac toroipanului și singur nu știu cum l-aș putea domoli.

— Tincuțo, Catincă, ia vină repede în odaie să vezi cu ochii tăi ce nici cu gîndul n-ai gîndit și nici cu visul n-ai visat. Miluiește-ne, Doamne, după mare mila ta!

— Apăi ce-i vrea, Nicuță, de ce mă strigi așa ca înecatul? zise Tincuța deschizînd ușa cu piciorul, pentru că mîinile îi erau pline de făină pînă la coate, și te-aș ruga să nu mă pui să-ți curăț iară pușcociul cela, tocmai amu cînd am mînurile pline de cocă.

— Lasă tu pușca, femeie, că doară nu de dînsa îmi arde mie la vremea aiasta, ia mai bine de te uită ce bogăție avem noi aici.

— Ptiu, drace, își scuipă Tincuță în sîn și făcu doi pași îndărăt cînd dete cu ochii de zbanghiul mădular care se tot legăna pe

Cap. VIII

în care se va vedea că adevărata realitate este
ficțiunea, iar Istoria este o tristă născocire a unor
povestitori fără imaginație